

TRANSEKSÜALİZM İLE HERMAFRODİZMDE YASAL, TİPSAL VE ADLİ TIP PROBLEMLERİ

(Kadınlaşan Erkekler, Erkekleşen Kadınlar, İki Cinsliler)

Yazan : Prof. Dr. ADNAN ÖZTÜREL

KISIM I.

Transeksüalizm (TRANSSEXUALİSME) bir çok Adli ve Adli Tıp problemlerine neden olmaktadır. Transseksüalizm, dar manada, ilk defa CAULWEL ve BENJAMİN taraflarından "Cinsiyeti belli bir kişinin, diğer cinsten olma isteği ve bu isteğin gerçekleşmesi için, gerekli davranışta bulunması, eyleme geçmesi" şeklinde tarif edilmiştir (2, 4).

TRAVESTİ vya TRVESTİSMAN (Travestissement) terimi ise, çeşitli sapıklıklar arasında bulunmakta, mistifikasyona eğilimi, fetişizm, homoseksüel fahişelik v.s. ile birlikte aynı kapsam içine girmektedir. Elbise değişme şuru doğması sonucu, bu eylem gelenek halini gelmektedir. Karşıt cins elbiseler devamlı şekilde giyilmektedir. Bu durum ise bir çok sosyal ve Adli, İdari olaylara neden olmaktadır (2, 18, 33).

Transseksüalizmden başka bedensel bir değişme hezeyanı vardırki, bu psikozlarda, bilhassa şizofrenik kişilerde bulunur. Buna cins değiştirme hezeyanı (Delire de changement de sexe) ismi verilir (30). Bunu Transseksüalizmle karıştırmamak gerekir. Homoseksüalite (Homosexualité) ise, aynı cinsten kimselerin birbirlerine karşı ilgi duymaları, erotik isteğin aynı cins olması, aksi cinsle ait olmadığı inancı şeklinde tarif edilmektedir (30, 33).

Transseksüalizm ve Travesti, Travestiman terimleriyle yakından ilgili bir durum Hermafrodizm (Hermaphrodisme) iki cinsli olma (Intersexuel) hal vardırki, bu durumda bazan erkeklik, bazan kadınlık hakim niteliklidir (30).

Transseksüalizm, tarih boyunca, bir çok yazar tarafından, Homoseksüel Perversiyon ve Travesti ile karıştırmıştır (20). Güney Amerika'da yaşayan BERDACH'lar arasında kadın kıyafetinde giyinen erkekler bu

lunuyormuş. Bunların sosyal durumları da iyi imiş. Bunlar, dinsel baskı, harpler sebebiyle, erkeklığı red ederek, kadınlara verilen hakların, kendilerine de verilmesini istemişlerdir. Bu durumda, saygınlık beklenmiyor, başkalarının, kendilerine kötü gözle bakmalarına aldırıyorlarmış. Daha sonraları bu istek, normal bir istek olarak kabul edilmiştir. Bu erkekler, harbe giden bazı kadın gurupları aralarına katılarak, kadın kıyafetinde harplere de katılmaya başlamışlardır. Bunlardan bazıları, hemşire olarak çalışmışlardır. Bazıları da erkek erkeğe evlilik yapmışlardır. Psikososyal orijinle oluşan ve toplumda, iyi bir gurup teşkil eden, bu kişiler başkalarının, şüpheli davranışlarına maruz kalmışlardır. Bu durumda ikinci plânda yaşamayı tercih etmişlerdir. Daha sonraları bu şekilde yaşayan erkekler ortadan kaybolmuşlardır. Bu şahıslar bir çok kere cinsel bakımdan skandallara neden olmuşlardır (2). SEKTRALAR, Madagaskarda yaşayan, kadın kıyafetli erkeklermiş. Kızı olmyan aileler, narin tipli erkekleri, kız gibi yetiştiriyorlarmış. Bu eğitim, kız gibi yetişme, bunlara cinsiyetlerini unutturuyormuş. Sibiryada TCHOUKTCHİS'ler, kadın gibi giydirdikleri genç erkekleri, yanlarında taşırlar, işlerini yaptırıyorlarmış. Bu kişilerde, psikoseksüel değişikliklere uğrarlarmış. Kadın gibi hareket etmeyi, doğal şekilde kabul ederlermiş (4). Tarihte, kadın Transseksüalizmine örnek olacak, pek az sayıya vaka gözlenmiştir. Aksine, erkeklerin yapacağı işlerde kadınlar kullanılmıştır. Eski Amazon hikâyelerinde, devlet tarafından idare edilen bir kadın muharipler gurubu, özel şekilde seçilen kızlardan yetiştiriliyorlarmış. Bunlar harplerde çok başarılı olurlarmış (Herodote, G. Accord). DOMAMEY'in, amozonlardaki adeti, müstemleke olduktan sonra kaybolmuştur. Amazonlar her sene 4 ilâ 800 adet arasında kız seçip, kırallık kışlasında asker olarak yetiştirirlermiş. Bunlar, daima erkek olduklarını bildiren şarkılar söylerlermiş. Bu kızlar bekâretleri bozulunca, ölüm cezasına çarptırılıyorlarmış. Kızların askerlik süresi bitince, kendi kendilerine giderler, normal kadın gibi, cinsel hayata dönerlermiş (10).

Bir çok yerlerde, tarih boyunca Trasseksüellik desteklenmiş, meslek gibi kullanılmışdır. Trasseksüellikle birlikte, Hermafrodizm vakaları, Adli ve İdarî olaylar çıkmasına sebep olmuşlardır (2, 4, 10, 18).

I — Transeksüalistler Oranları :

Dr. Randel Almanya'da 150 erkek, 50 kadına ait etüdlerini yayınladığı yazısında, 2/2947 kişide transeksüel belirtiler bulunduğunu bildirmiştir. Bu yayım 1955 yılında yapılmıştır (50).

1968 yılında verilen bir A.B.D. istatistiğinde, erkeklerde 1/100 000 kadınlarda ise 1/400 000 oranında Transeksüel bulunduğu bildirilmiştir (54).

1975 yılında verilen bir (A.B.D. istatistiğinde ise, 1/65000 erkeklerde, kadınlarda 1/130000 oranında Transeksüalist olduğu saptanmıştır (54).

İsveç istatistiği ise, Tauvin tarafından, 1976 yılında erkeklerde 1/37000, kadınlarda 1/100000 oranında bulunmuştur.

Fransa'dan bir istatistik verilmemekle beraber, Fransız literatüründe 300 vaka saptandığı J. Accard tarafından bildirilmiştir.

Fasta, yılda 800 ameliyat yapıldığı tahmin edilmektedir (53). A.B.D. de Baltimor'daki Transeksüel Araştırma Merkezinde, ameliyat olan Transeksüel kişilerden, % 68 kişinin, hayata iyi bir şekilde uyum sağladıkları tesbit edilmiştir. Baltimor'da ameliyat için baş vuran 1000 kişiden yalnız 8 kişiye ameliyat yapılmıştır. Diğerlerinde gerçek Transeksüel belirtiler saptanmamıştır (Benjamin Pauly 8).

Transeksüalizmin Psikolojik Problemleri :

Transeksüalizm konusundaki kavramlar ve gözlemler, uzun yıllar içinde gelişmiştir. 1953 yılında toplanan "l'association for advencemet of psychotherapy" Ruh Bilim kavramları toplantısında BENJAMİN ve GUTHEİL TARAFLARINDAN, Transeksüalizm (Tarnsexualisme) konusundaki anlamların yorum ve tarifleri yapılmıştır. Bu yazarlar "şahıs tarafından duyulan, böyle bir hissin, kişinin karşıt cinsi seçerek, o cinsden olmayı şiddetle istemesi, genellikle, bu hususta opsede bulunması, bu şekil bir cinsel tutum etgisi altında. yaşantısını değiştirmeyi hayal etmesi ve sonuçta, değişikliğe karar vermesi, Transseksüalizmi oluşturur" demişlerdir. Bu tutumda, psikoseksüel eğilimleri, Homoseksüel hudutları, Transeksüalizm veya Travesti durumu sınırlarını saptamak gerekmektedir. Transeksüalist (Transsexualiste) anlamı içine girecek olgular, 3 boyutludur. Bunlar üzerinde titizlikle durularak ayrılmalıdır. Cinsel sapıklık, Homoseksüalite, Travestinin saptanmasındaki güçlük, klinik ve cinsel bozukluklar sınırlandırılması müşkilâtından ileri gelmektedir (14, 20, 30, 31, 38).

Transseksüalizm, bir cinsel sapıklık (PERVERSION SEXUELLE) olarak kabul edilebilir mi ? Bu sorunun önemi geniş çalışmalara neden olmuş, cinsiyetin değişmesi konusunda. uzman veya uzman olmayan kişilerce, bir çok yayın yapılmıştır (12, 39). Özellikle, cinsel dönüklük

(inverti sekxuelle) ve Transseksüalizm veya Travestisman (Travestissement) kişilerin fazla buldukları yerlerde, bu yayınlar çok dikkati çekmiş, bu ilgi yeni araştırmalar yapılmasına neden olmuştur.

Cinsel, seksolojik etüdler, 1919 yılında HIRCHFELD'in, CİNSEL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ" Enstıtus pour les Sciences Sexuelles" tarafından tıpsal olanakların tanımları, şirürjikal ve plastik nitelikleri, günümüzün olanakları araştırılmıştır. Hamburger, Sturup ve Dahl İnvernen olgusundan sonra, cins değiştirme isteklerinin, salgın haline gelmesi çok ilginçtir. Bu konuda fikir almak için, 1956 yılında Vagua'nın yazdığı makaleyi yeniden anımsamak yararlı olacaktır (7, 9, 21). Aynı konu Carrere tarafından da kabul edilmiştir. Doğal anomali, doğal sapıklıktan (Perversion Naturelle) Schwart ilk defa söz etmiştir (1, 3, 6). Eğitim anomalisi veya izole olmuş doğal sapıklığı (Perversion instinctive isole) veya iç güdü, sevki tabii sapıklığı (Perversion instinctive naturelle) terimlerini Dupré kullanmıştır. Bu terimlerle yorumlanan Transseksüalistler, her şeye rağmen, sapıklık (Perversion) sınırı içine alınmışlardır. Henri Ey tarafından yazıldığı gibi, başkası yerine konan, tersine cinsel davranış, erkeğin kadın olma, kadının erkek olma isteği ve bazan, normal organa rağmen, şiddetli istek şeklinde olur veya kişi bu isteğe tüm varlığıyla bağlanır (8, 10, 11, 16). Bu demektirki, Perversion Seksüel (Perversion Sexuelle) yalnız bir eğilimle ilgili olmadığı gibi normal organizmaya rağmen, yalnız bir cinsel temasla da bağlantılı değildir. Aynı zamanda cinsel isteği de saptıran bir hal olup, belirli şekilde karakter, kişilik ve sosyal yaşam değişimlikleri de, bu hal içinde bulunur. Klinik olarak da bu değişimler saptanabilirler (17, 19). Gutheil ve Benjamin Sendromu ismi verilen bu belirtilerin tarihi bakımından da saptanması güçlüğü bulunmaktadır. 1838 yılında, bu yazıda, ilk defa iki vaka gözlemine yapmış ve yayınlamıştır (32, 37). Bunlar karşı cinse duyulan his, tek nitelikli ruhsal bunalımlar, anomailer içinde sınıflandırılmıştır. Ultrichs 1864, Taylor 1876, Westhhal 1870 yılında, Transseksüalizmi Aksi cinse his duyma şeklinde bir hal olarak bildirmiştir. Bilhassa Krafft Ebing ve Mohll 1869 yılından sonra Transseksüalizmi, Homoseksüalite sınırları içerisine koymuşlardır. Krafft Ebing autobiografik bir olgu gözlemi içinde kabul ettiği bir yayın yapmıştır. Bu yayın yorumu, Transseksüalizmin, bu günkü tariflerine uymaktadır (13, 15, 20, 34). Sonradan olma Homoesksüalitenin özel şekli, başka kılığa girmiş Homoseksüalite (Homosexualite Deguisée), Paranoyak cinsel değişmeye doğru giden belirti göstermiştir. Bu tip, daha sonra Hirschfeld tarafından Homoseksüalite gurubundan ayrılmıştır. Bununla beraber, Magnan Dejenere Süperiyör (Dégénere Superieur), Psikopatlardan bah-

setmiş ve bilhassa Legrand de Saulle ve Ball 1893 yılında Homoseksüalite ile kalıtımın ilgisini ele almış ve sonradan olma Homoseksüaliteyi ayrı guruba koymuştur. H. Ey 1950 yılında cinsel sapıklık şeklinde bir tip Homoseksüalite tarif etmiştir. Bu tip Homoseksüalitede, aksi cins libidosuna kadar giden ve kişi somatik yapısıyla ilişkisi olan hususları oluşturan, herkesinkine uymıyan cinsel his etgisi (Paradoxe Erotique) bulunduğu bildirilmiştir. Bu yazar, böylece, saf şekilde Transseksüalizm, Travestiman'ı yüzeysel sapıklığı ayırmıştır. Buradaki hali, organik yapı boşalığı olarak kabul etmemiş ve Homoseksüalite kavramı içinde meydana çıkarak, kendini gösterdiğini bildirmiştir (16, 20, 35, 36). Allan 1963 yılında kişisel gözlemlerine ve diğer yazarların çalışmalarına, Danimarkalı cerrahlardan Worden ve Marsh, Randell, klinik verilere dayanarak, Homoseksüalite, Transseksüalite, Travestizm birbirine yakın olan haller gibi kabul etmişlerdir (20). Esasen Gutheil'de 6 faktörün birleşerek Transseksüalizmi oluşturduğunu, bunlar içinde gizli ve aşıkâr Homoseksüalite bulunduğu bahsetmiştir (23, 24). Hirschfeld 17 gözlemine dayanarak 1910 yılında, Travestizman hakkındaki yazısında ve çeşitli sınıflandırılmasında, 4 tip bildirilmiştir. Bunlar değişik cinsli (Heterosexual), aynı cinsden hoşlanan (Homosexual), kendi kendini seven (Narcisique) ve cinsi olmayan (Asexue) tiplerdir. 1931 yılında Abraham, bu deneyimler üzerinde daha fazla bilgi vermemiştir (17, 28, 29). Allen 1963 yılında, bu anlamlar üzerinde durmuştur. Heterotravestimanların (Hetero - Travestiment) Hetero, Homoseksüel, Fetişist, Narşisik, Biseksüel (Bisexuelle), Eksibiyonist şekillerini tarif etmiştir. Ender bir tip olan çocuklarda görülen Travestiman, çocuk cinselliği (INFANTOSEXSUELLE) teriminde, ilk defa, Pettow söz etmiş, daha sonra İsadager ve Fenickel tarafından, bu konuda araştırma yapılmıştır. Bu yazarlar, bu tip cinsel sapıklığı (Perversion Seksüelle), cinsel eğitim tiplerin arasında, Homoseksüel yanında kabul etmişlerdir. 1923 de Steckel'in söylediği Homoseksüalitenin, Travestimansız olmayacağı deyimi İsadager ve Fenickel taraflarından da kabul edilmiştir (22, 25, 30). Mutad olarak bir kişi, karşı seksin elbiselerini giyerse ve kişide, emosyonel bir tansiyon eğilimi varsa, bu giyimden daha fazla, cinsel bir mutluluk duyarsa, bu duygu, az da olsa, bu olgu Transeksüalizme veya Travestismandır (33). 1968 yılında Rossolato'nun, kabul ettiği gibi, diğer bir deyimle Travestisman veya Travestizm, diğer, karşı cinse ait elbise giymekten zevk almaktır. H. Ellis, 1932 yılında, Travestizmin iki tipini ayırmıştır. Birisi yalnız kıyafet, elbise değiştirmektir. Bu şekil Travestiyi, diğer cinsel maskaralıklarla karıştırmamak lâzımdır. Diğer tip ise kişinin subjektif şekilde identifikasyon niteliğinde hislerle,

ortaya çıkan aksi cinsden olma isteğidir (Eonisme). Alby'nin 1956 yılında bildirdiği gibi, kendi kendini mutlu eden şeyleri yapmamak, her zaman mümkün değildir (2). Az veya çok cinsel yaşam mutlulukla kalınmayıp, bu hali geliştirmek için, tam şekilde bedensel, morfolojik değişmeye de gidilebilir. Basit bir Travesti, daha çok komple şekilde etgili bir rol oynayabilir. Bu rol bir kadın tarafından oynanan rol kadar başarılı olabilir. Erkek kadın gibi olabilir. Mutad olarak, erkekliği kaybetmek, iğdişlikden (Emasculé) olmaktan nefret edilir. Cinsel organlar, bir zevk kaynağı olarak kullanılır (Alby, Benjamin, Gunthel 2, 18, 33). Diğer taraftan Travestizm, Traveztisman üzerinde Bing ve Schoenberg, 1922 yılında, Maranon 1931 de, Binder 1933 de, Burger Prinz ve Weigel 1940 - 1949 da, Agnes Masson 1935 de, Strominger 1938 de, bu konuda bir çok çalışmalar yapmışlardır. Rossolato ise, Mediko Şirürjikal Ansiklopedideki yazısında (1968) şöyle demiştir. "Heteroseksüel Travestizmin bir şekli olan, Fetişizmde, kesintili, intermittent, erotik krizlerin seyri esnasında Homoseksüel istek, hiç bulunmaz. Teşhirci kendini seven, Transeksüel tip ise, (Exhibitionist, Travestisme, Narcissique) tipi, biraz önce söylenenden ayrılmaktadır. Bu şekil bir tip ise, tanık önünde bulunma ihtiyacı ve sahne yaratma niteliği ile eylem durumuna göre ayrıcalı bulunmaktadır (25, 26, 27). Homoseksüel Travestizm, eylem durumuna göre şekil değiştirmektedir. Travesti, karakteri, Şizoit depresif, korkusu az, etrafa itimatsız şekillerde olur (Lorand, Schneer). Bu kısa tarihi bilgilere göre, Hoseksüalite ve Travestizm alanında ayırım güçlüğü, bilhassa klinik alanda oluşan sendromdan dolayı mümkün oluyor. Belirtilerin sendrom haline gelmesi teşhisi güçleştirmektedir. Bu durum Allen'in ileri sürdüğü hususları izah etmektedir. Açık şekilde Homoseksüaliteden, Transseksüalizm ve Travestizm ayrılabilir. Böyle bir terim sendrom özelliğinden dolayı mümkün oluyor. Belirtilerin, sendrom haline gelmeleri teşhisi güçleştirmektedir. Bu durum Allen'in ileri sürdüğü hususları izah etmektedir. Açık şekilde Homoseksüaliteden, Transseksüalizm ve Travestizm ayrılabilir. Böyle bir terim, cinsel ve ruhsal değişme, gizlenme (Psiko seksüel Deguisement) olarak belirtilmiştir. 1868 de Carrave tarafından, Klinikte rastlanan vakaların büyük bir kısmı daha ziyade, psikososyogenetik eğilim, somatik orijin göstermektedir. Cinsel kılık değiştirme (Deguisement Sexuelle) nosyonuna göre, Transseksüalizme doğru giden basamak, otokastrasyona varan durumu yaratmaktadır. Buna ilâve edilecek, önemli bir husus, konuyu gizlilikten kurtaracak, hastaya sahip olacak bir hekimin problemi ele alması, bilimsel şekilde, konunun ele alınmasıdır. Kişinin de olanak sağlanırsa tedavisi gerekmektedir (31. 39). Homoseksüalite ve Traves-

tisman hudutları her zaman net bir şekilde ayrılmıştır. Bir çok yazar, bunları karıştırmaktadır. Çok defa muhtelif yazarlar tarafından Benjamin ve Gutheil'den sonra Transeksüalizmin klinik nitelikli bir otonomisi belirlenmiştir. Cauldwell 1949 da, Psychopathia Transsexualisme terimini (Psikopatiya Transeksualis) terimini kullanmıştır (2).

Francini konu üzerinde ısrarla durmuştur. Bu sendromun cinsiyet biyolojisinden uygunsuzluk ve psikoseksüel oriyantasyon uygunsuzluğu meydana getirdiğini ileri sürerek, şizoseksüalite (Schizo Sexualite) deyimini ortaya atmıştır. Buna benzer etüdler Aubert, Tedeschi, Delay ve arkadaşları, Alby, Agostini ve daha yeni olarak Randell 1959 da, Greenberg ve arkadaşları 1960 da, Burchard 1961 de, Stockhammer 1962 de, Goldrach, Gun - Sechehay 1964 de, Paul 1965 da, Bonati Urbini, Ponti 1966 da, Martin ve arkadaşları Tolatino, Walinder 1967 de, MANCHELİN 1967 de bu konuda yaptıkları araştırmaları yayınlamışlardır (2, 30, 32, 39).

Dişi Transseksüalizm vakaları konusunda, Sendrail ve arkadaşları tarafından 1961 de Simon 1967 de, Leger ve arkadaşları 1969 da bu konuda bir çok yayınlar yapmışlardır (3).

Journal of Nervous and Mental Diseases dergisi, 1968 de(5 inci sayısını, bu konuya hasretmiştir. Binet tarafından düzenlenen, 1887 yılında açılan psikolojik araştırmalar, çocukluktaki şoklar konusundaki ruhsal çalışmalar, Patoloji Derneği, ansızın oluşan şok "Association Pathologique et Choc Fortuit" konulu araştırmaları, psikolojik ve psikanalitik alandaki araştırmalar takip etmiştir. Yıkıntı (degenerence) doktrini kapsamı konusunda, Krafft-Ebing, Hirschfeld ve diğer yazarlar taraflarından, konjenital bir kalıtım bozukluğundan bahsedilmiştir (5). Aksi halde kalıtımda, iç güdü anomalisi varsa, kızların hisleri, erkenden beliriverecektir. Bu olaylarda psikotik yapıda bulunanları göstermek yararlı olacaktır. Bu vakalar keyf, tabiat (humeur) bozuklukları, coşku (emotion), heyecan ağırlığı, labilitesi, karakteriel dengesizlikler, ruhsal gerginliklerin, reddedilemez nitelikte eylemlerin, pulsionların olduklarını göstermektedir. Bu durum öze bir hal olarak kabul edilemez. Hesnard'ın ileri sürdüğü, Alby'nin yayınladığı gibi, bu konudaki bütün yetenek durumu, çevresel olayların etkileri altında bulunmaktadır. Vague'ın biyolojik bir interseksüalite konusunda, cinsel bakımdan, bir nevi eksiklik, bozukluk bulunan hallerde savunduğu husus şudur. Cinsel, fizyoloji bir farklılaşma oluşumunda, anarşik ve düzensiz (disarmonieuse) ve sinirsel bozukluklar, eksiklikler(serebral çeşitli

distirofiler, karakter bozuklukları), Perversiyon seksüalitenin, Homoseksüalitenin veya transseksüalitenin saptanan birinci plândaki koşuludur. Bitch ise. cinsel uyumsuzluğun, kişisel yorumlar ve öğrenim neticesi oluştuğunu söylemiştir. Muhtelif yazarlar, Allen ve Ellis cinsel eğilimler üzerinde terbiye etgisinin rolü üzerinde durmaktadır.

Anne - Marie Rocheblave - Spenle 1964 yılında, interseksüalite halleri psikolojisinin, kadınlık ve erkeklik gelişiminde ve psikososyal çevre etgisi ve sosyokültürel faktörlerin etgileri olduğu hususunda ısrar etmişlerdir. Bu yazar, toplumun kullandığı sosyal psikoloji yönteminin, cinsel durumunu etgilediğini bildirmiştir. Çocuklukdan itibaren, kişilik gelişmeye başlar. Cinsel kişilik ise, çevredeki insanlarla, yapılan temaslara oluşmaktadır. Kişi çok erken olarak iki cinsin teması hakkında bilgi edinir. Bu gelişim, cinsel akislerdeki toplum izi kalıntılarıyla yapılır. Psikososyal koşullar içinde, bazı faktörlerin önceliği söz konusudur. Sıra ile, etgili unsurlar, aile sosyal durumu, düzensiz aile hayatı (Worden March), ayrı ve yalnız yaşanmış çocukluk hayatı, ana babanın yoklukları, evi terk veya ölümleri, annenin cinsel hayatında başkalarına kolaylık veya güçlük göstermesi, psikopat kadın olması, çocuk tarafından anne cinsel temas ve hareketlerinin bilinmesi, karışık cinsel temaslara, aşk sahnelerine tanık olmaları bulunmaktadır (Worden, Aubert Rocheblave ve Spenle Bender, Hennessy, Walinder). Bu konuda Fenchel'in psikanalitik çalışmaları Pache, Renard, Alby, Finsinger, Meigs, Sulkovitch'in çalışmaları bulunmaktadır. Kişinin seksüel statüsünün oluşumunda görülen etkiler arasında, karşı gelinmeyen bazı psikanalitik eğilimlerin saptanmaları, çevre etgisi ve sosyal olaylar bulunabilir. Psikanalistler aynı şekilde, cinsel oluşma, identifikasyon yaşının erken husule gelmesinin, bu durumu sağlayan organlardan daha önce olduğu hususunda ısrar etmektedirler (Stoller). Bu durum teorik olarak, çok erken devrede bir psikanalitik kür yapılması gerektiğini (5 - 6 yaşdan evvel) göstermektedir. Kız ve erkek yanlıtlarını önleyecek yöntemler bulunmaktadır. 1964 yılında Lagache bu anlamların özetlerini vermiştir. Lagache kişinin biyolojik niteliğine göre, beliren bedensel durumu ve kişisel nitelikleri kabul etmemesi, bunlardan bir kaçının kaybolmasını sağlamaz demiştir. Her halikârda çocuğun çevresi, normlar ve çevredeki sosyal guruplar gidişatı, biyolojik tayine ve yanlıgılara sebep olabilirler. Kadının yüceliği bir tabiat kanunu değildir. Bu anlayış sosyal bir gelenektir. Bu gelenek böyle düşünmeye sebep olmaktadır. 2 vaka yinelenmiş suç nedeniyle (residive) olan olgudur. Bütün bunlar kadın elbisesi giyinmiş bir şekilde muayeneye gelmişlerdir (J. Accard, Le

Breton). Bunlardan hiç birisi ameliyat edilmemişlerdir. Medeni hallerinde de, hiç bir değişiklik yapılmamış, evlenmişlerdir. Bunlardan birisi, evlâtlık bir çocuk kabul etmiş, daha sonra, bu kişi, bekâr biriyle evlenmiş, sonra boşanmıştır. Bu kişilerden, çocukları olan hiç birisinde, cinsel organ anomalisi görülmemiştir. Hepsi de tiyatrodaki otel, cadde veya Paris'in klasik yerlerinde, Boulogne ve Vincent ormanlarında, fahişeliği, rahat bir şekilde yapmışlardır. Her şeyden önce, geçerli fikir, bu kişilerde Alby'nin yazdığı gibi aynı şeyler tekrarlama (Stereotipi) gibi bir durum görülmüştür. Kişide tekrar eskisi gibi olmak hissinin, kadın olmak ve kadın olarak kendini hissetmenin. tam bir inanç, kanı şeklinde egemen olduğu görülmüştür (2).

III — Yayınlarda Bulunan Çeşitli Vakalar Üzerinde Yapılan Araştırma :

Benjamin ve Guthel taraflarından sistematik olarak on adet Transseksüalizm vakasında araştırma yapılmıştır. Bunlardan altısı psikolojik soruşturmaya tabi tutulmuştur. Bu olgular, Paris Ceza Evleri ve Medikopsikolojik Merkezinde gözlenmişlerdir (J. Accard). 5 sene süresince, 18 Travesti, bir çok Homoseksüel olmak üzere çeşitli şekilde klinik nitelikli vaka izlenmiştir. Bu vakalarda Alby'nin (2) nin yaptığı gibi bir şekilde araştırma söz konusu değildir. Fakat, Alby tarafından hazırlanan Tezde de bildirildiği gibi, 1956 yılında saptanan bazı orijinal özellikleri kapsamaktadır. Kalite ve özellik taşıyanlar, bütün vakalar, gerçekten erkek olup, bunlar tutuklu bulunanlardır. Bu kişiler 21 - 26 yaş arasında, orta derecede okumuş düzeyli (qı 100 - 105) dirler. Bunların işledikleri suçlar ise, 1 vaka teşhircilik, 3 hırsızlık, 3 vaka mal saklaması, 3 vaka ahlâka saldırı, 2 vaka yaralama, bilerek vurmaktır. Bu durumda, daha önce söylediğimiz gibi her türlü eylem (Stéréotype) terimi kullanılmıştır. Yukarıda anlatılan konuda bir inanış olduğuna göre, bazı hususlar çok önem taşırlar. Hatıraların kötü dönüşleri ve geriye doğru yorumlanışları yanında inanışlar, çevreye aykırı eylem yaptırmaya doğru itmektedir. Bütün yazarların da bildirdikleri gibi, 15 yaşından önce, bu durumun öncelikle görüldüğü cinsel bilgi edinildiği bilinmektedir. Gerçekten bu kişiler kendileri için yapılan her türlü tartışmalara karşı, ailesiyle olduğu kadar, çevredeki sosyal aksi eğilimlerle mücadele ederek, yine Transseksüalizme yönelirler. Kadın olma hakkını kendilerinde görürler. İnanarak durumlarını savunurlar.

1921 de Hormon Hastalarına Yardım Birliği "Association pour L'aide dux Malade Hormonaux" tarafından idareye yardım edilmiştir. Ostro-

jen almasına izin verilen kişilerin kadın olarak giyinmeleri, onları takip için nezarete alma gerektiğinde ve tedavi yapılmaları için belirli bir adreste bulunmaları şeklinde izinli bir uygulama yapılmıştır. Bu derneğe, durumu düzenleme yetkisi vermiştir. Sızaret 18 aralık 1967 tarihindeki, Tıpsal Psikoloji Derneği'' Société Medico - Psikolojik'' toplantısında, Medeni Hali ve cinsiyeti aksi olan iki hırsız kişi olgularını bildirmiştir. Medeni Hali kadın ve Psödonim (Pseudonyme) olan kişiler hakkında, daha önce 1948 yılında, Mm. Gardien Gour'Heuil tarafından da bir yayın yapılmıştır. Bu iki hırsızda, özel bir kişilik benleşmesi saptandığı bildirilmiştir. Bu vucut satma ve öncelikte gelen cins değiştirme hissi ve fikrinin önemi. kişinin dönüm noktasında değer taşımaktadır. Alby, daha sonra Worden ve diğer yazarlar, tarafından da kabul edilen, ideal bir yetginlik. olgunluk araştırması yapmış, erkeklerin kadın oluştaki, düşünsel, moral ve estetik uğraşlarının seksüalitede önemi olduğu kanısına varmıştır. Kişide bu şekil entellektüel veya pratik yaşam düzeni içinde, fevkaladeden bir tıpsal hal gibi kabul edilmiştir. Dişilik, önemli bir araştırma konusudur. Dişileşmede birlikte abartılmış bir durum olmakla beraber, gerçekte, küçük bir karikatürleştirme halinin benimsenmesi söz konusudur. Bu kişiler estetik alanda, ilgi çekici bir durum ortaya çıkarabilirler. Takma kirpikler, sahte göğüsler, kalçalar, saçlar v.b. ile daha çok ilgi çekici olma hissinin tatmin etmeye çalışırlar. Bu kişilerde morfolojik, bedensel değişiklik temini için, 2 vakada burun düzeltme ameliyatı, bir vakada, çok iri olan bir kas kitlesini aldırın ameliyat yapılmıştır. Bütün vakalarda, yüksek dozda hormon verilmiştir. Göğüs ölçüsü 105 Cm. ye ulaşan bir erkek, bu durumdan çok memnun olmuştur. Vakaların hiç birisinde, yazarların cinsel alanda bulunduğunu bildirdikleri, yetginlik. olgunluk gibi ve etik bakımdan ideal veriler J. Accard vakalarında bulunamamıştır. Bu vakaların yalnız hak iddiası (Revendication) hissi içinde olduklarının, görüldüğü bildirilmiştir. Hak iddia etme hali, yalnız organik bakımdan, karın içi organına sahip olma şeklinde görülmemektedir. Bu iddia gerçekten önemli ruhsal bir nitelik taşımaktadır. Otomatik şekilde huse gelen bir hal gözlenmektedir. Erkekde sahip olunan cinsiyetin reddi, ilk cinsel niteliklerin reddedilmesi sonucunda, balmumu, elektrik v.b. ile kolların alınması uygulanmaktadır. Kaslara masajlar yapılmaktadır. Erkeklik yaşamının ısrarla reddedilmesi, vakalardan bir kaçında görülmüştür. Bazıları ise kendini kadın hissetmek için, mesleklerini değiştirmişler, erkeklikle ilgili ağır uğraşılarda bulunmuşlardır. J. Accord ve Le Breton ve arkadaşlarının vakalarından birisi, iş yerinde, özel ağır bir işçilik, diğer biri ağır el işçiliği, bir üçüncüsü, oyun salonu garson-

luđu, bir dördüncüsü ise bahçıvanlık yapmıştır. Bunlardan ikisinin, işleri bakımından hiç bir özellik saptanmamıştır. Kıl çıkarıcı hormonlar kullanmışlardır. Bu hormonlarla, çok fazla kullanma (Hipervirilisation) husule gelmiştir. Transseksüel kişilerde, cinsel yokolma, cinsel değişme (Dégénéralisation) birinci planda gelmektedir. J. Accord ve Le Breton ve arkadaşlarının, Transseksüalist vakalarının hepsi de fahişe imişler. Bunlarda cinsel hal ticaret amacıyla kullanılmışlardır. Bu hale gelebilmek, bir çok estetik ameliyat yapılması için yeterli miktarda para bulunmuştur. Cinsel bakımdan tatmin olmak için, diğer şekilde doyumlar, örneğin anal yol, ağız, iki kalça arasına basit yönlü, eksik boşa sokuşturma, karşılıklı masturbasyon, sürtünme şeklinde masturbasyon eylemi kullanılmıştır. Transseksüeller, iç ve dış seksüel organlarını, uygun durum olmasa dahi, sistematik olarak kullanılırlar. Yapay hazne (Artificiel Vagina), Clitoris, Uterus ve hatta over bile cinsel doyum için yararlı hale getirilmektedir. Kadın cinsel organlarının, karın içine gizlenmiş hali vardır. Kadın olmak isteyen erkeklerde bu duruma sahip olmak isterler. Bu hale özlem duyarlar. Onlar için dış genital organlar bir kıymet taşımazlar. Gutheil tarafından, kendi kendini sevme (Narcissique) belirtilere 6 faktörün eklenmesi halinde, Transseksüalizmle neticelendiğini, söylemiştir. Bunlardan, Homoseksüalite en çok belirli olanıdır. Her vakada, Homoseksüalite passif şekliyle ekseriya mevcuttur. Fakat cinsel zevk verme bakımından taşıdığı değer üzerinde araştırma yapılmamıştır. Bir vakada duyulan his "Erkeklerle beraber olmayı seviyorum, fakat onlarla yatmaktan hoşlanmıyorum" şeklinde ifade olunmuştur (Alby 2). Olayda, eylem halinin gerçek zevk vermediği, bu vakada açıklanmıştır. Kadın olmayı istemek, gerek önlemleri almak, bir bakıma erkekleri kendisine çekmek için yapılır. Alby'nin bir hastası "Kadınlar tarafından, ilgi çekilmiş olmak, benim için bir sapıklıktır." demiştir. J. Accord ve Le Breton'un bir hastası ise "Biz sevinci kadın (Gouine) değiliz" demiştir. Bazı erkekler için, kıllı iri vücutlu olmanın, kuvvetli bulunmanın önemi yoktur. Bu düşünüşte olanlar, çok erken ve genç yaşda (10 - 12 yaşında) Homoseksüelliğe başlarlar. Bu kişileri, bu yola sevkedenlerin ise, 25 - 45 yaşlarında buldukları gözlenmiştir. Dost gibi görünen, gerçek dost olmıyan bu kişilerin, çocukları kötü yola götürdükleri, dikkat çekici bir hususdur. Homoseksüalite için, esas itibarıyla, yapısal bir eleman olmakla beraber Steckel'in dediği gibi, bu kişilerde kendi kendilerini, bir objeye bağıyabildikleri ölçüde, Homoseksüellik yönlenir ve gelişir. Narsizm duygusu da buna yardım eder. Alby iki tip Homoseksüel tarif etmiştir. Bu iki tip Homoseksüel de, kendi kendini seven tiplerdir. Eğilimlere göre, bu ayırım yapılmıştır. Mazo-

hist niteliği olan veya Sado - Mazohist niteliği olan eğilimlerde ve bunların seyirlerinde, passivite, cinsel sapık (Pervers sexuel) uygulaması olarak, çeşitli otomütilyasyon damar kesme teşebbüsleri yapılırsa da, otokastrasyon teşebbüsü hiç yapılmamıştır. Gerçekden Transseksüalizm, hakiki bir kastrasyon niteliğindedir. Scoptophilique eğilim, eksibisyonizm (exhibitionisme) teşhircilik şeklinde olan ikinci bir penceredir. Bu eylemde ayna önemli bir rol oynar. Kişi ayna imajını geri atar, sonra aynı imaja yönelir. Aynada gerçek bir cennet havası bulur. Nihayet kendini beğenme, teşhir ve karşı cinse ait bir şeyden cinsel zevk duyma (Narcissime, Ekshibisyonisme, Fetichisme) Travestiseman'ın alt yapısını oluşturur, Homoseksüalite ile Transseksüalizmin iki büyük belirtisi görülür. Travestiman özel bir aktivite ile karakteristik bir şekilde ve kronolojik gidiş içinde görülür. Bu durum gerçek bir teşhircilik entoksikasyonudur. Guthel bu deyimini kullanmıştır. Eksibisyonist entoksikasyonu, çocuklukta duyulan, erken görülen bir haldir. Gariplikler, mas-karalık, kılık değiştirme gibi haller görülmektedir. Bunlara bazan göz yumarak veya açık bir şekilde, kişinin ailesi de iştirak ederek, eğlen-celi anlar yaşarlar. Bu hal başlangıçta, pek önemsenmez. Fakat zamanla gereksinim halini alan kişilerde, büyük önem kazanmaktadır. Kişi bu hareketleri yapmadan duramaz. Kendini tutamamazlık (Compulsion) hali oluşur (Alby). Bazı kişi bu durumla, mücadeleden utanır. Bazıları ise rahatlama hisseder. Zevk duyar. Bu durum, diğer benzer vakaların varlığını anlayınca kadar tıbbi ve cerrahi olanakları öğreninceye kadar devam eder. Cinsel ve bedensel değişmelerden, ameliyat sonundaki durumdan memnun olurlar. Eskisi gibi, soyunma zorunluğunda kalınca güçlük çekmezler. Bilhassa erkek olupda, ameliyatla kadın olanlar, bundan yararlanırlar. Bazı kişiler ise karşı seksin elbiselerini giyinmekle yetinirler ve plastik müdahaleler yaptırmaya kadar gitmezler. Rosalata'nın dediği gibi, bu bir önemli dönüm noktasıdır. Rahatlıkla ve ümitle yaşarlar. Bu andan itibaren Transseksüalist kendi kendine yorumlar yapar ve rasyonalist olarak yaşamaya başlarlar. Genellikle bunların, heyecanlı halleri, yalnız seksüel hayatlarından değil, bütün karşı cinsin her türlü fonksiyonlarında da görülmektedir. Bunların kendilerini, bu duruma vermeleri, erkek olan bir kişide, dişilik görünüşü husule getirmektedir. Bazan da, dişiliğin bir karikatürü ortaya çıkmaktadır. Seçtikleri erkek mesleklerini veya zorunlu olarak çalıştıkları erkek uğraşısını, çoğunlukla bırakmayı mecbur olurlar. Tekrar kendine uyacak kadın uğraşısı arar bulurlar. Mümkün olduğu kadar, kendine dişilik niteliği vermeye çalışırlar. Yapılan işler, genellikle, bir karikatüre benzer şekilde gülünç olurlar. Bu kişiler tiyatro ve gece

kulüplerinde, kendilerini kadın olarak görmeyi, başkalarına göstermeyi tercih ederler. Büyük seyirci kitlesi önünde oynamaktan sonsuz bir zevk duyarlar. Guthel'in dediği gibi, bir çok kişilerin, amacı da, kadın olmak değil, kendilerini kadın gibi görmektir. Aynı şekilde, başkaları tarafından da kadın olarak görülmektir. Böylece bu tip kişilerin problemi, dünyanın en eski mesleği olan fahişelikle çözümlenir. Bu yaşamda gerçekten bir dişi kendini serbestçe sevf için kabul edilen eğilimleri içine almaktadır. Bu hayatta istenen yaşam şekli vardır. Fakat sosyetenin, bunları anormal şekilde kabul etmesi, cinsel sapıklıkla nitelendirilmesi, bu kişilerde, toplumun kendilerini mağdur ettiğini, hayatlarını kazanmak için başka şey yapamadıkları iddiasını oluşturmaktadır. Bunların çoğunda, Sigorta Kartı, doğum, kimlik kartı nüfus kaydı bulunmamaktadır. Transeksüalistlerden birisi, kendilerini korumak için gereken teşebbüsleri yaptıklarını, yaşamak için, bazı haklar istediklerini, ilgililere baş vurduklarını, olumlu sonuç alamadıklarını söylemişlerdir (J. Accard, Le Breton).

ETÜDÜ YAPILAN ON VAKANIN PSİKOLOJİK BAKIMDAN YORUMLARI :

Hirchfeld, Hamburge, Klotz ve arkadaşları ve diğer yazarlar, bu kişilerin, ruhsal durumlarındaki, patolojik değişmeyi göze almaktadırlar. Bu bozukluklar oluşumunda, sosyal bir etgi olduğu üzerinde durmaktadırlar (Alby). J. Accard, Le Breton ve arkadaşları, on adet Transeksüalizm olgusu gözlemişlerdir. Bunlardan altısı psikolojik değişiklikler ihtiva etmekteymişler. Rorschach T.A.T; M.M.P.I; test düzeylerinde bozukluk, Binois Picht D 48 bulunmuştur. Bunlardan birisi klinik olarak, psikiyatrik bozukluklar göstermiştir. Psikopatoloji planda görülen belirtiler, erkek cinsden olmanın reddi, erkeklik hissini tahrip olmaması orkusunu, kuvvetli bir kastrasyon olma kompleksidir. Yapılan tedavi ile bir hastada agresivite ile geriye doğru astrasyon hissi bertaraf edilmeye çalışılmıştır. Bu demektirki erkeğe has salsıdırı, tecavüz, agresivite reddolunmuştur. Ayrıca mazohizmde meydana gelmiştir. J. Accord vakalarında, 24 yaşında olan diğer birisinde, tek başına çalışmak gerekmiştir. Bu vaka paranoid tipte bir şizofreni olgusu imiş. Bu hasta, 18 yaşından itibaren, psikiyatrik tedavi olanakları bulunan bir çevrede tedavi edilmiştir (J. Accard). Heuyer, Follin'de buna benzer vakalar gözlemişlerdir. Bu hastalarda da, bedensel hezeyan (Corporel Délire) ve cinsel transformasyon söz konusu olmuştur. Cinsel durum genellikle, kastrasyon isteğiyle sonuçlanmıştır. Esasen olayın ortaya çıkmasında,

sistematize bir hezeyan, delir bulunmaktaymış. Sakin zamanlarda cinsel bozuklukların fazla ve polimor şeklinde oldukları gözlenmiştir. Bu kişilerde elle ve araçla masturbasyon, homoseksüalite, fetişizm, dikiz ciik şeklinde eylemler de gözlenmiştir. J. Accard ve Le Breton ve arkadaşlarının gözledikleri iki vaka, psişik dengesizliğin elemanlarını kapsamaktadır. Bunlarda her çeşit enstabilite, saldırganlık, karakter dengesizliği, ataklık, şizoit eğilim, toplum dışı eylemler bulunmak, psikopatik haller bulunmuştur. Yapılan testlerde suçluluk hissi saptanmamıştır. Bir iki vakada nevrotik bir yapı gözlenmiştir. Suçluluk hissi şiddetli derecede bulunmuştur. Bu his eğilimi rüyalarda da görülmüştür. Depressiv temayül, bariz bir şekilde cinsiyete hakim durumda bulunmuştur. Bu hastalardan birisi, ağır bir intihar teşebbüsü yapmıştır. Fobik ve Histerik belirtilerde görülmüştür. Bu konu ile ilgili olarak Oslov ve Worden'in, ağır nevrozlarını da hatırlatmak yararlı olacaktır. Bu perversiyonda gelişen belirtiler söz konusudur. Psikopatiden söz etmek mümkündür. Dengesizler veya nevrozlularda Transseksüalizm teşhis kolaylıkla edilemez. Alby'nin dediği gibi, personalite global düzeye erişince, temel sayılan değişikliklerle, sapıklıkla karakterizedir. Bu kişiler kadın olduklarına inanmışlardır. Başkalarının da buna inanmasını istemektedirler. Sarsılmaz nitelikli karakterleri, bu inanışa dayanarak oluşmaktadır. Kadın olabilmek için, şimik, psikolojik, biyolojik tedavilerin her şekline dayanırlar. Erkeklik kaybından hiç bir şekilde esef hali mevcut değildir.

Ceaz Evindeki transseksüellerin durumları ve bir kaç yıldır bu konudaki gelişim, Hukuk bakımından da önem taşımaktadır. Daimi kapalı yerler transseksüel kişilik gelişimini etkilemektedir (60).

S. Troisier'nin iki gözlemi, Fransa Sağlık ve İç İşleri Bakanlıkları tarafından uygulanan yöntemler hakkında bilgi vermek yararlı olacaktır (60).

S. Trosier'e göre, seksroloji bakımından homoseksüalite, Adli Tıp ve Transseksüalizmde olayların gerçek niteliğine inilmektedir.

M. Benjamin, Transseksüalizm cinsel bir gösteri zorunluluğu kanısı üzerine, kişinin aksi cinsten olmayı istemesi, mevcut cinsi değiştirmenin zaruri olduğunu iddia etmesi ve bedensel yapının ilgisi üzerinde durmuşlardır.

S. Trosier'e göre tansseksüalizm son yıllarda fazla görülmemektedir. Feully'nin bildirdiği gibi, Fransa'da bu konu ile "Hormon Hastaları

Derneği meşgul olmaktadır. Bu dernek Transseksüelleri guruplara ayırarak iş bulmakta, yardım etmekte polis eline düşürmemektedir.

Homoseksüellere, hapisanede çok rastlanmaktadır. Bunlardan bazıları cins değiştirme isteğinde bulunmaktadırlar. Homoseksüel kişi bir süre sonra Transseksüel olmaktadır.

Bu kişilerin kimliklerin bir yüzüne doğuştaki kadın ismi, diğer yüzüne erkek ismi yazılmaktadır. Birçok hakim ve hekim bu durumdan haberdardırlar. Yakalanan Transseksüelleri ilgili yerlere göndermekteledir.

Diğer taraftan Transseksüellere Fransız Sağlık Bakanlığı da, Sosyal sigorta kartı vermektedir. Bu hastalar hapisanede de kontrol edilmektedir. Tutuklunun kişiliği bu kartla anlaşılmaktadır.

Fransa'da M. Caillavet, Transseksüellerde Medeni halin tesbiti için, kanunda değişiklik yapılmasını istemektedir. Hekimlerin bunların durumlarındaki özellikleri kabul etmelerini doğru bulmaktadır. Fransa'da bugün için kanun, tartışmalı hal arz etmektedir. Yapay tohumlama donörleri söz konusu olunca bu kanunun, Transseksüellere uygulanması güç olmaktadır. Gerçekten her vak'ada durum çeşitli yönden mütalâa olup, kanunların, hakimlere mahkeme serbesti yetgisini, davalara göre vermesi gerekmektedir. Fransa'da son yıllarda önemli bir adım atılmıştır. İsmi, soy adı değişmeden yapılması, çok basit şekildeki formalite ile mümkün olmaktadır. Bir avukat Asliye Mahkemesine baş vurmakta, Nötr isim verilmektedir. Camil Claude, Dominique v.b. gibi.

Eğer daha radikal bir değişme, örneğin; Suzanne ismini, Jean'a çevirmek istiyorsa Fransız kanunu genellikle, buna karşı gelmektedir. Gerçek şekildeki medeni hal değişmelerinde ise, son bir kaç senedir hoş görü ile hareket edilmektedir. Tıp srtifikalarındaki, doğuştan sonraki bildiri yanlışlarını kabul edilerek. Medeni hal değiştirilmesi basitleştirilmiştir ve görülen skandallar, hakimleri ihtiyatlı harekete sevk etmiştir. Geriye dönme olanağı bulma yoluna götürmüştür.

Fransız Yargıtay'ı 1975 de, önemli bir noktayı ele almıştır. Halkın, kişiler haline saygı duyması üzerinde durmuştur. Fakat, aynı yıl isminin değişmesi de, bir Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Hukukta gerçek bir fikir dalgalanması görülmektedir. Pozitif hallerde geri dönülebilmektedir. Fakat önemli olan, hukukun, Transseksüalite bakımından gelişim durumuna dayanılmasıdır.

S. Troisier'in biri erkek diğeri kadın olan iki gözleminden söz etmek yararlı olacaktır.

Vak'a 1 (Trosier) : 25 yaşında, L. isiminde kadın görünüşlü, kumral saçlı, göğüsleri çok belirli, yüzü çocuğumsu, özel bir ifade taşımaktadır. Bu kişinin genital muayenesinde vaginada değişme göze çarpmıştır. Pubisteki kıllanma tamamen kadınımsı halde bulunmuştur. Üreter'in idrar yolunun yeri değişik ve Klitoris görülmemiştir.

L. isimli kişi, Tunus'ta ameliyat olmuş, hormonal tedavi gördüğünü bildirmiştir. Üriner sistemdeki değişmeler, bu kişinin erkekken kadın olduğunu izah etmiştir. İdrar yolu genişletilerek tedavi yapılmıştır. Üreter Sfinkteri bulunmamıştır. Boyunda, Adam Elması biraz fazla çıkıntılı bulunmuştur. Bu kişinin ismi Aleksandra olduğundan kadınlar bölümüne kapatılmıştır. Hiç kimse tarafından Transseksüalizm hali farkedilmemiştir. Kimlik kartında, hırsızlıktan mahkûm olduğu kaydedilmiştir. Bu kişi Dr. Troesier'den, komple bir muayeneyi, kimlik tayini yapılması için istenmiştir.

Çoliaskopi, hormon yükselmesi, Karyotip (Caryotype) erkek niteliği saptanmıştır. Maalesef çok sempatik olan gencin bütün muayeneleri, erkek niteliği göstermiştir. Over bulunmadığı, karyotip ve hormonların erkek niteliğinde olduğunu saptanmıştır. Bu kişi ceza evinde çok az bir süre kalmıştır.

İki hekim tarafından, bu kişi üzerinde bilirkişilik yapılmıştır. Bunlardan birisi, dişi bir davranışı, cinsel olmaktan daha çok ruhsal bakımdan saptamıştır. Bu kişi bir erkekle yaşamakta iken, mahkûm olmuştur. Kimlik değişmesi Fransa'nın Bobigny ilinde, 6 Haziran 1976 yılında mahkeme tarafından, açık duruşmada yapılmıştır. Camille Georges Albert isimlerinden hepsini kaldırmış, Camille olan nötr ismini kullanması kabul etmiştir.

Vak'a 2 (Trosier) : Bu kişi erkek görünüşlü, küçük bir çocuğa cinsel taarruz etmekten mahkûm olmuş bir tutukludur. Daha önce hormon dozajı ve karyotip araştırılmıştır. O zaman yalnız hormon dozajında 17 ketosteroid biraz fazla bulunmuştur. Karyotip ise tamamen normal kadın niteliği göstermiştir. Kromozomlarda anormallik bulunmamıştır. Bu hasta Dr. Trosier'den muayene sonuçlarını almış, erkek kimliğine sahip olmuştur. Halen erkek Sigorta kartına sahiptir. Bir kadınla yaşayan bu şahıs, halen iki çocukta büyütülmektedir. Ameliyat olmamıştır. Durumu erkekten farksız olup, çocuklar onu, baba diye çağırırlardır. Çocuklar ona maskara adını takmışlardır. Bu hal onu çok ızdırap çekmesine neden olmuştur. Her şeye rağmen çocuklardan bir türlü ayıramamıştır. Dr. Trosier, ona ameliyat isteyip istemediğini, plastikden

bir penis yaptırmak isteyip istemediğini, bir ahabının ameliyatla çok iyi netice aldığını, kendisinin böyle bir ameliyata razı olup olmayacağını sormuştur. Göğüslerinin de alınabileceği söylenmiştir. Cevap olarak "doğuşdanberi erkek olduğunu, eklenti şeklinde başka organ istemediğini" söylemiştir. Dr. Trosier İç İşleri Bakanlığından Paris ve Marsilya bölgesindeki Ceza Evleri Müdürlerinden bu konuda bilgi almıştır. Transeksüellerin istatistiklerini öğrenmiştir. Ceza evlerinde Homoseksüellerden daha önce bahsedilmişti. Baumettes'de Ceza Evlerine yılda 2-3 Transeksüel gelmektedir. Bunların çoğu ameliyat olmuş şekilde gelmekte imişler. Çoğu da erkek imiş. Kadından çok, erkek Transeksüel de hapisane dışında bulunmakta olduğu tahmin edilmiştir. Baumettes de, bu kişiler saçlarını kadınlar gibi kesmekte, hormon tedavisi olmakda, yalnız kadın elbiseleri giymemekteymiş. Müdürün tek endişesi, bu kişilerin diğerlerini tahrik ederek olaylara sebep olmalarıdır. Fransa'da Fresnesse Ceza Evinde ise Müdür bu kişileri diğer tutuklulardan ayırmıştır. Mümkün olduğu kadar bu kişilerin birbirleriyle mektuplaşmalarına da engel olunmaktadır. Transeksüeller gezinti yapmadıklarından şikayet etmişlerdir. Dini ayinlere katılmak istememişlerdir. Bu kişilerin her şeyleri özel şekilde düzenlenmiştir. Müdür bunların tutumlarının genellikle iyi olduklarını, tehlikeli hareketlerde bulunmadıklarını, hiç kimseye saldırmadıklarını söylemiştir. Fresnes akıl hekimleri bu kişilerin diğerlerinden ayrıldıkları zaman, depresyona düştiklerini, çok dikkatli bir nezarete ihtiyaç gösterdiklerini, intihar ihtimali olduğunu söylemiştir. Bu kişilerden, Fluery - Mérogis'de ortalama 8 - 10 tane olduğunu, travesti olanlardan bazılarının ameliyat edilmiş buldukları söylemiştir. Bunların işledikleri suçlar, ekseriya Fahişelik, hırsızlık, dolandırıcılıktır. Polis ve sorgu hakimlerinin verdikleri bilgilere göre bu kişiler ekseriya mütekerrir suçlular, residiviet'lerdir. Bir kere mahkûm olduklarını ikinci seferinde de, onlara ceza vermek gerekmekte imiş, reza Evine geldikten sonra Perruk taşıyorlarsa, bu perruk kaldırılmakta, sütiyenleri varsa çıkarılmakta, hatta kilotları bile kadın kilotu şeklinde ise alınmaktadır. Ceza Evindeki diğer tutuklulardan, bu kişiler ayrılmaktadırlar.

Bu travestilerden bazıları diğerlerini tahrik için soyunmaya yeltenerler ve etrafın eğilimlerini denerler. Bunlara hormonal tedavi Cezaevinde yapılmamaktadır.

Kadınlara gelince, Flenry - Mérogis tutuk evinde, her yıl 10 - 12 kişi bulunmaktadır. Hapsaneye gelen gözetime alınmaktadır. Gurup faaliyetlerine katılmaktadırlar. Eğer Müdüre, problemleri kişiyi görürse, diğer-

leri ile ilgilenenleri saptarsa bunlara ceza vermektedir. Erkek tipi homoseksüel ilişkililer 5 gruba konmaktadırlar. Burada erkek çocuklar vardır.

Bu tutuklu Transeksüellere diğer tutuklu kadınlar pek rağbet etmezler. Çünkü bunlar erkekler Travestiler gibi hareket ederler. Sukûnet yerine tecavüzkar, eksibisyonist hareketlerde bulunarak kadın tutukluların yaşamına rahat vermezler. Tıpsal bakımdan çok özel problemler ortaya çıkar. Bazan kastre edilmişlerin tedavüsüne engel olmak bile çok güçtür. Bunlara Psikoterapi dikkatli bir nezaret gerekmektedir.

Bu bölümde ceza evi Transeksüellerinden bahsedilmiştir. Bunlar hakkında global fikir vermek çok güçtür. Bir çok vak'alarda kadın veya erkekler, gerçekten değişik kimlik istemekteledir.

Transeksüel kişilerin cins değiştirme isteği konusunda, yeni yayınlanmış olan bir çok eser olmasına rağmen, objektif nitelikli delillere dayanarak tanım yapılamamaktadır. Cins değiştirme istekleriyle mücadele edilmelidir veya bunlara yardım mı edilmeli midir? soruları, üzerinde tartışılan problemleri oluşturmaktadır (43, 44).

Son senelerde bu konuda, uzmanlaşmış ve resmi devlet hastaneleri açılmıştır. Örneğin, Kuzey Amerika, Baltimore şehrindeki "John Hopkins Gender Identity Clinic" bu hastanelerden birisidir. Şirürjikal yöntemle cins değiştirmeleri bir kısım hukukcular, hekimler, endokrinologlar, jinekologlar, noropsikiyatrlar, plastik uzmanı cerrahlar tarafından kabul edilmiştir. Fransa'da Medeni halin değiştirilmesi için yapılan 3 kişinin cins değiştirme bilirkişiliğinden sonra (45, 46), P. Moron, R. Baux, Ch. Mouni, A. Jarrige, bu vakaları, 1980 yılında yayınlamışlardır. Vak'alarla ilgili bilgi vermişlerdir. Bu vak'alardaki kişilerde ambiguite, ikili cins niteliği net şekilde olmakla beraber, yine de cins tayini için araştırma yapmak zorunluğu hasıl olmuştur (52, 41). P. Poron, R. Baux, C. Mouni, A. Jarriage'in 4 vak'ası Adli Tıp Yorumu :

VAK'A 1 : 4 sene önce muayene olunan Yvette D. yeniden muayene edilmiştir. Muayene esnasında, göğüslerine şirürjikal müdahale yapılmadığı anlaşılmıştır. Vücudu kıllarla kaplı halde bulunmuştur. Eskiden androjen tedavisi olduğu saptanmıştır. Son muayenede Yves 50 yaşında, uzun yıllardır, erkek elbiseleri giymekte imiş. Durumunu beraber çalıştığı memurlarına ve müşterilerine, problemleri ile birlikte anlatmıştır. Kendi kendine, annesi ile son defa sokağa çıktığını daima hatırlamış. O zaman soyтары gibi, eteklikli olarak kız kıyafeti ile dışarı çıktığı-

nı, erkeklerin dikkatlerini üzerine çektiğini, puberte halinin bir facia olduğunu anlatmıştır. 14 yaşında psikoterapiye tabi tutulmuş, hiçbir fayda görmemiş, 34 yaşında bir trafik kazası sonucu kafa ve boyun travmasına maruz kalmış, şuurunu kaybetmemiştir. Bundan sonra adeti (menstruasyon) kesilmiş, vücudunda kıllar çıkmıştır. Muayenede, Biyolojik belirtilere dayanan, böbrek üstü bezi hiperplazisi (fonksiyon fazlalığı) saptanmıştır. Kazadan sonra bir hekim, androjen (erkeklik) hormonu tedavisi yapmıştır. Bundan sonra erkekleşme başlamıştır. Uzun zamanda bu durum ilerlemiş, gelişmiştir ve düzelmemiştir. Yves iki defa aşk yapmıştır. Bunlardan birini erginleşme başlangıcında; diğerini, yıllarca önce kız iken yaptığını bildirmiştir. Homoseksüel hiç bir eylemde bulunmamıştır. Muayene anında evli ve anne olduğu anlaşılmıştır. Bu durum, Yvestte için mutlu bir durum olarak kabul edilmemektedir. Zira genç kadınlara hiçbir yardım yapma imkânı bulamamakta olduğundan yakınmıştır. Seksüel teması yeterli şekilde yapamadığından bu eylemlerden zevk almıyormuş. 25 yaşından sonra bile, cinsel temas nedir bilmiyormuş ve yalnız 3 sene önce bir cinsel aktivite hissetmiş, bir penis protezi yapılmış, küçük testisler yerleştirilmiş ve ruhsal bakımdan rahatlamıştır.

Yşeste'de 25 yaşlarında başlayan, intihar fikirleri sonradan kaybolmuştur. 12 sene bu fikirler çok şiddetli imiş. Kendini anormal zannedermiş. Penis takıldıktan sonra, normal ruh sağlığına kavuşmuştur. Rüyalari çok cinsel uyarılı oluyormuş. Annesi, babası ölmüşler. Muayenede cinsel durumundan % 95 oranında, memnun olduğunu bildirmiştir. Kadınlarla çıkmakta hoşlanıyormuş onları okşuyormuş. Cinsel birleşmede bulunuyormuş.

VAK'A 2 : Patrick D. 27 yaşında genç erkek, 1974 yılında Kazablanka'da ameliyat olmuş, mühendismiş. 7 yaşından beri bir kız olmayı düşünürmüş. Hiç flört yapmamış, ilk defa sinemada iki erkek hoşuna gitmiş. Sosyal durumu, kadının olma isteği nedeniyle 2 defa depresyon geçirmiş. Kimliğini her ne halde olursa olsun gizliyormuş. Depresyon hisleri cinsel halini değiştirinceye kadar devam etmiştir. Patricia'nın muayene zamanında kadın gibi yaşadığı saptanmıştır. Bir arkadaşıyla flört yapmıştır. Kadınca erotik hisler duyuyor, evlenmeyi ümit edilmektedir. Küçük müdahalelerle kısırlaştırılmıştır. Vagina yapılması isteğini ilgililere bildirmiştir. Patricia'nın tek endişesi, eskiye dönmek, o zamanki gibi Patrick (erkek) olma imiş. Fizyolojik olarak kadın, Anatomik olarak erkek imiş. Fizyolojik bir yardım yapılsada bunun yarar sağlamayacağı bu vakadaki durumunun Adli nitelik gösterdiği saptanmıştır.

VAK'A 3 : Christiane Hanım, eski Christian P. Bey, 47 yaşında. 6 yaşından beri, kız olması için dua etmiştir. 2 sene sonra, büyük annesi sen küçük bir erkeksin demiş, bu tarihten beri gerçek bir erkek çocuk olmayı istememiştir. Çocukluğu ve erginliği güç şartlarda geçmiştir. Kız elbiselerini palyaço gibi giydiğini, herkesin alay ettiğini bildirmiştir. Ameliyat olmak istemişse de babası tarafından engel olunmuştur. 30 yaşına kadar depressiv hali devam etmiştir. Cinsel hayatını hiç yaşamadığını söylemiştir. Organları tamamiyle gelişmemiştir. 40 yaşında iken, hanım diye çağrılmaya başlanmıştır. Bir sene önce, hormonal tedavi yapılmıştır. Bundan sonra tamamen değişmiş ve bir düzene girmiştir. Bundan sonra bir erkekle flört yapmaya başlamıştır. Bir dansözle erkeklik zevkini denemiş, fakat göbekten aşağısını okşamamıştır. O zaman kastre olmamıştır. Bir süredir, bir kadınla cinsel temasının rüyalarını görmeye başlamış ve ereksiyon olmuştur. Bütün gün, perine sıkılır gibi oluyormuş. Psikolojik olarak bu hissi duyuyormuş. Bütün sıkıntı daha sonra kayboluyormuş. Christiane hanımlıktan memnun imiş ve ameliyatını bekliyormuş.

4 VAK'ANIN ADLİ TIP BAKIMINDAN YORUMU : 3 hasta önce Şirürjiyene, cerraha gönderilmiştir. Fas'ta yapılan müdahaleye göre Medeni halin değiştirilmesinin uygun olup olmadığı, diğer iki vak'ada ise yeter derece değişme gerekip gerekmediği yasal bir imkânı olup olmadığı ceza bakımından bir hata yapılıp yapılmamış olup olmadığı, organın feda edilip edilmediği sorulmuştur.

Hakim, bilirkişi olarak, birinci vak'a için birer ürolok, endokrinolojik, psikiyatr, diğer bir vak'a için ise bir ürolok, bir psikiyatr'ı transseksüalizmi, kişinin ruhsal dengesini, yapılacak tedaviyi, Medeni Hal'in değişmesine gerek olup olmadığını saptamak için bilirkişi seçilmiştir.

Akıl durumunun ekspertisi sonucu aşağıdaki Klinik ve Psikolojik hususlar bildirilmiştir.

Her şeyden önce gerçek bir transseksüalizm olup olmadıklarını saptamak için hastaların homoseksüel eğilimlerinin bulunup bulunmadıkları araştırılmıştır. Bu kişilerde hiçbir şekilde, homoseksüel eğilim bulunmamıştır. Yalnız birinci vak'a olan hastanın gençliği anatomik olarak kadın halinde geçmiş, münasebetlerini yetersiz bir kadın olarak yapmıştır. Her üç vak'anın da basit şekilde bir travesti veya fetişizm olmadıkları gözlenmiştir. Christiane'in anatomik cinsel hali dışında, cinsel organlarda şüpheli bir durum bulunmamıştır. Christiane, organlarının

erkek organı olduklarını iddia etmiştir. Küçük interseksüel belirtileri daima taşınmış, bunlar Christiane'ı aldatmıştır.

Hastaların ruhsal durumları üzerinde durulmuştur. Transseksüel halde, Delay ve arkadaşları, kısmi hezeyanlı, teorik planda, patolojik değeri nazarı itibara almışlardır. Klinik bakımdan normal kişiler oldukları kanısına varılmıştır. Bunlarda intihar önemli bir problem yaratmış, istenen cinsel değişim yapılmazsa intihar eğilimi artacağı düşünülmüştür.

Psikolojik alanda, gerçek, psikotik veya nevrotik bir patolojik hal saptanmamıştır. Akıl melekeleri normal şuur sınırı içinde bulunmuştur. İkinci olarak normal sınırı depressiv pusellerle paranoyak bir eğilim göstermiştir.

3 hastanın da hekimler tarafından takipleri uzun yıllar, psikiyatr'dan daha çok genel bilgi sahibi hekimlerce yapılmıştır. Bu tutum, transseksüel arzusunun kişinin etrafındakiler tarafından anormal hal olarak kabulüne yol açmıştır. 3 vak'ada cevap pozitif olmuştur. Samimi kanı Medeni Halin, geçerli statüye dayanan şekilde değiştirilmesi olmuştur. Patolojik bir durumları olmayan bu vak'alar, Psikoterapik olarak kontrol edilmiştir. Psikiyatr olmayan diğer bilirkişilerde benzer şekilde düşünmüşlerdir. Bu duruma göre Medeni halin değiştirilmesi için müdahale kararı vermek gerekmiştir. Birinci vakada hakim olan etken, kafa travmasıdır. Mahkeme "Kişi cinsel karakterinde değişmeye maruz kaldığından, doğum cinsel durumu, yaşamına uymadığından, bilirkişiy fizik görünüş fonksiyon durumunu belirttiğinden, Psikiyatr'da aynı fikirde olduğundan, doğumdaki, cinsel durumuna uyamayan birini bu halin değiştirilmesini istemekte haklıdır" şeklinde karar almıştır. Medeni haldeki değişme diğer iki vak'ada da takip olunmuştur. Birisinde basit düzeltme gerekmiş, 3 üncüsü ise organ değişmesi yapılmayı beklemekte imiş. 1976 yılında, bunlarda yapılan birinci ekspertis haziran ayında yapılmış, günün geçerli fikirlerine uymuş, intihar fikirleri kaybolmuştur. Sıkıntı (anksiyete hali) devamının nedeni anlaşılmıştır. Yves ve Christiane için bütün problemler çözülmemiştir. Sigorta Tıp danışmanları, cerrahi müdahaleyi yapan operatörü sorumlu bulmuşlardır. Onlara göre cerrahi müdahale ile cins değiştirilemez. Ceza bakımından, organın feda edilmesi ile suç işlenmiştir. Bugün 4 güvenlik danışmanı gonadik ve psikoseksüel bakımdan günün koşullarına uymuşlardır. Eğer Hermafrodizm de ruhsal bakımdan, gerçek belirti yoksa yazarların çoğu transseksüalizm'den uzaklaşmaktadırlar. Dişileştiri-

len kişide, testisler varlarsa, kastrasyon yapılması çok cesaretli bir iş olarak kabul edilmektedir.

VAKA : BİR TRANSEKSÜELİN KARŞILAŞTIĞI ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER :

A. Marin ve A. Gisselman tarafından yayınlanan bu vak'a büyük bir skandala sebep olmuştur (47). Michele V. 1947 doğumludur ve diğeri kız olan ikiz kardeşlerinden birisidir. Ailenin iki çocuğundan yalnız birisi önemli patolojik bozukluklar göstermiştir. Anne ve baba çocuklarını itina ile büyütmişlerdir. Michele evli ve aile kadınıdır. Michele'in okul hayatı başarılı geçmiş, hesap uzmanı sınavını çok iyi derece ile vermiştir. Michele diğer kız kardeşi gibi prematüre doğmuştur. Doğumdan sonra çocukluğun olağan hastalıklarını geçirmiştir. 7 yaşında tüberkülozun ilk belirtisi olan hastalığı (primer enfeksiyonu) geçirmiştir. Onbir yaşında reğli, adeti durmuş, 16 yaşında yeniden başlamıştır. 1973 te 26 yaşında bir genetik araştırma Karyotip (Caryotype) yapılmış, hücrelerde kadın cinsi kromozom saptanmıştır. Michele'in yattığı klinikte, Michele'de hiç bir şekilde ambiguite, ikili cins hali görülmemiştir. Gerçekten, tipi erkek gibi ise de, sesi kadın sesidir. Michele'in yüzünde husule gelen hafif bir kıllanma, müteaddit traş sonucu oluşmuştur. Göğüsler normal şekilde gelişmiş sıkı bir bandajla sarılmıştır. Havsala, kalça geniş yaygın, pubis kısmı kıllanması üçgen şeklinde ve üst tarafı horizontaldir. Vulva normal, vagina yeter derecede duhule müsait, küçük boyda uterus bulunmuştur. Psikolojik bakımdan Michele'in kendini 4-5 yaşından beri erkek çocuğu olarak hissetmekteymiş. Daima erkek olmak istemiştir. Çocukluğunda ne kız çocuklarla ve ne bebeklerle oynamıştır. Aksine erkek çocuklarla, küçük otomobillerle pek çok oynamıştır. Bahçede ise çekiç ve desterelele annesinin karşı gelmesine rağmen oynamıştır. Komminyondan, vaftizinden çok fena şekilde anı kalmıştır. Çünkü ailesi, onu vaftiz esnasında soymuş etraftakilere göstermiştir. 13 yaşında iken, tedavi eden hekim aile ısrarı üzerine Michele'deki bu sabit fikri tedavi için, dişilik hormonları vermesini uygun bulmuştur. 16 yaşında tam erkek oyunu olan, bir hendbol takımında oynamıştır. 17 yaşında ise kadın vücutlarına tahammül edemez olmuştur. Yabancı memleketlerde, cinsel değişme ameliyatı yapıldığını kadının erkek olabileceğini öğrenmiştir. Erkek olma hissi o yıl dayanılmaz bir hal almıştır. 21 yaşında ailesiyle irtibatını kesmiş, çalıştığı yerden istifa etmiş ve kaldığı şehri değiştirmiştir. Fransa'nın Diyon şehrine yerleşmiş, çocuksuz, dul olan yeğenin yanında kalmıştır. Kız olan kim-

lik kartını kimseye göstermemiştir. Dijon'da daha çok işten atılmış zenciler semtine devam etmiştir. 26 yaşında cins değiştirmeyi denemiştir. Yapılan bilirkişilikte, somatik alanda dişi cinsten olduğu saptanmıştır. Psikolojik testlerde, erkelik iddiası bulunduğu, otistik (austistique) belirtilerin olmadıkları, nevrotik bulguların bulunmadıkları, fakat psikotik nitelik taşıyan psikopatik bir yapıda bulunduğu saptanmıştır. Ailede anne hakimiyeti olduğu, babaya idantifikasyon yapmadığı gözlenmiştir. Yalnız büyük babaya (baba babasına) benzerlik olduğu öğrenilmiştir. Psikiyatrik bakımdan Michele'de hezeyanlı fikirleriyle birlikte, ağır idantifikasyon bozuklukları saptanmıştır.

Michele cins değiştirmek üzere Dijon Mahkemesine baş vurmuştur. Dijon mahkemesi doğduğu yere göndermiştir. Orada da ilgi gösterilmeyip, iş uzatılmıştır. Nihayet mahkeme Michele'in kadın olduğunu kabul etmiştir. Ruhsal bakımdan çektiği ızdırabı, bedbahtlığını göze almamıştır. Michele başlangıçta başarısızlığa uğramıştır. Daha sonra kendini toparlamıştır. Sosyal güvenceden Sigorta 1 no.lu Kot, 0 rakamlı bölümde kaydı olan, erkek olarak bir yerde çalıştığı bildirilen, bir kimlik kartı elde etmiştir. Tekrar Dijon mahkemesine baş vurmuş, Dijon Mahkemesi bu defa cinsi direkt olarak değiştirmemiş, seksin yanlış yazıldığını kabul etmiştir. Michele bu durumdan çok mutlu olmuştur. Mahkeme aksi karar verseydi, intihar edeceğini bilirkişilik yapan hekimlere bildirmişti. Bir erkek işi bulup çalışmaya başlamıştır. Bulduğu işten de memnun olmuştur. Mahkemeden aldığı kararda, doğum yeri açık bırakılmıştır. Sigorta kaydıda böyle düzenlenmiştir.

Bu vak'a bazı bakımlardan önem taşımaktadır. Gerçek bir transseksüel vak'adır. Hakikaten, Klinik tablo, ambiguite, ikilikli bir nitelik göstermiştir. Çocuklutaki, ilk yerleşim yeri, püberte halinde çok etkili olmuştur. Aile doktoru muayenesi, ve psikiyatrların önerileri, erginlikten önce, etkili olmamıştır. Ailesiyle bütün bağlantılarını koparmıştır.

Psikoterapiyi, Anatomik cinsiyetini reddetmiştir. Kadın olma gerçeğini kabul etmemektedir. Bu değişme isteği anatomik bir değişme isteğidir. Gerçekten Michele kadın olarak cinsel ilişkide bulunmamıştır. Hiç bir cinsel istek duymamıştır. Cinsel değişiklik olsaydı Michele için çok yararlı bir duygu olacaktı. Michele, zamanında isteğinin yerine getirilmemesi ile, kendisine zarar verildiği iddiasında bulunmuştur. Yanılgının tesbiti şeklindeki durum, mağdurun memnun olmama hali, bir paranoyak yapı olduğunu düşündürmüştür. Bu aralık Michele, bir şirürjiyenle temas etmiştir. Ameliyat olanağı bulamamıştır. Bir çok trans-

seksüellerde, önce ruhsal değişme olmakta, sonra anatomik olarak ameliyatla cins değiştirilmektedir. Michele'de de önce transseksüel hisler doğmuş, fakat ameliyat olamamıştır. Michele'in diğer bir özelliği ikiz olmasıdır. Kız kardeşi evlenmiş olup, halen aile kadınıdır. Cinsel ve sosyal bakımdan, bir problemi yoktur. Michele'de güçlükle bir sonuca varılmış ve teşhis konmuştur. Gerçekten, başlangıçta durumundan memnun olmayan Michele'in gelecek yıllarda durumunu değiştireceği muhakkaktır. Bazı memleketlerde cins değiştirme olumlu karşılanmaktadır. Transseksüeller intihar etmektedirler. Bu intiharlar sık görülmektedir. Michele'de kesinlikle intihar edecek değildir. Gerçek olarak "inkâr, ngasyon hezeyanını terk edecek midir" bilinmemektedir. Lyon Asliye Hukuk Mahkemesinin yeni aldığı bir karardan bahsetmek yerinde olacaktır. Mahkeme "Bu günkü bilimsel ve biyolojik, psikolojik verilere göre, cins belirtisi tayin edildikten, erkek veya kadın olduğu anlaşıldıktan sonra, cins değiştirme kabul edilmektedir. Cins tesbiti için, Medeni hal tayini, bedensel ve psikolojik, ruhsal özelliğe göre yapılmalıdır" diye karar vermiştir.

VAK'A : TRANSEKSÜALİZM DE HOMOSEKSÜEL BELİRTİ.

Transeksüalizim cinsel arızaları, tıpta fazla bir yer işgal etmekte, çünkü ender olarak görülmektedir. Bazan Transseksüalizim her hangi bir hastalık ardında gizlenmiş anti sosyal karakterlerle ortaya çıkar. 1970 yılında bir cinayetteki Akıl birikişiliğinde böyle olmuş. Bu vak'a son 10 yıldaki gözlemleri hatırlatmıştır (54).

Vak'a : M.D. 28 yaşında bir kişi, zarif bir erkek, ince bir yüz ölçümlü hareketler yapmaktadır. Dolandırıcılık, karşılıksız çek yazmaktan suçludur. 50.000 Frangı 10 günde yemiştir. Bir Ford Camero ve bir Cadillac satın almıştır. Yüksek terzilerde elbiseler diktirmiş, pahalı parfümler kullanmıştır. Vurma, istemli yaralama olayları işlemiştir. Ba-basının başına limonata şişesi atmıştır. Ailesinden alınan bilgiye göre M.D.nin cinsel yaşamı aşağıdaki şekilde geçmiştir. İlk karısının ölümünden sonra M.D. babası karısının kardeşi ile evlenmiştir. Bu adam M.D.yi istemekte imiş. Çünkü o kız ve erkek kardeşinden cinsel bakımdan farklı imiş. M.D. uzun yıllardır homoseksüel şekilde yaşamıştır. Babasını öldürmek istememiş, yalnız, ölmeye önce, odasındaki çekini almak istemiştir. Eğer ölseydi, elbette cezalandırılacaktı. Baba mevcudiyeti bazı hususlarda yararlı olmakla beraber, M.D. için babasının yaşayıp yaşamaması önemli bulunmamaktaymış, M.D. nin Annesi çok ki-barmiş. M.D. nin bütün kaprislerine tahammül etmiş. M.D. nin sırdaşı

dostu imiş. Birlikte gezerler dans ederlermiş. Bununla beraber ona içten bağlı olur hislerini belli etmezmiş. Fakat M. D. kadın olmak istemiştir. Erkek olarak kendine yararlı olmak istememiştir. Bir kadın vücuduna sahip olmadığına çocukluktan sonraki yıllarda hep esef etmiş. "Benim bir erkek temasım normaldir. Eğer bir dişi cinse de malik olsaydım onu reddetmezdim. Ben erkekden ziyade bir kadın ruhuna sahibim, kadın olsam mutlu olacağım. Fakat bu mümkün olmayacak. O halde ben kendime başka bir çözüm bulacağım Kastrasyonla (Castration), bunun mümkün olduğunu sanıyorum. Uygulamayı deneyeceğim" demiştir.

M.D.nin bu aksi cinsten olma isteği, bu isteğin doğruluğuna inancı değişmeden, zayıflamadan devam etmiştir. Mimikleri kadınlaşmış, otururken dizleri birbirine yapışık dururmuş. Saçlarına meç yaptırmış. Parfüm ve kılları dökücü kremler kullanmış. Zor ve çirkin olmyan, zevkli bir iş aramış. Evlilik kurma arzusu ile, bulduğu işte çalışmıştır. Sıkıntı anguaz da çekmiştir. "Eğer ben fena durumuma bir ilâç bulmazsam, bu mankafalıktan kaçmak için intihar edeceğim" diye annesine söylemiştir.

Clerman Ferrant Revür doktoru tarafından klinik, hematolojik, serolojik, biyolojik, radyolojik, sella türsika, E.E.G. v.b. muayeneler normal bulunmuştur. Karyotip (Caryotyp) 46xy bulunmuştur. Tek pozitif eleman şizoid bir kişiliğe doğru uyan düşünüş, inanış, kötü bir kanı olmuştur.

Bu veriler, bir suçun günlük, atipik, manyak bir aksesi (esaltation de l'humeur, seyahat gereksimini, uykusuzluk, büyüklük hezeyanı, etrafına karşı hassasiyet, cinsel frenlenme) kişinin sorumsuzluğunu göstermekte olduğundan, Fransız Ceza Kanunu 64. maddesine girmiştir. Homoseksüelite, Alby'nin dediği gibi "Bedensel bir şuurun, patolojik hale Transeksüel duruma geçmesidir.

M. D. 1971 - 1974 yılında Aurillac'da, Akıl hastanesine Forny ve Lablanqule'nin servisine yatırılmıştır. Kısa bir süre kadınlar servisine alınmış, sonra erkekler tarafına yatırılmıştır. M.D. Hastanede çeşitli Tiyatro faaliyetlerine katılmıştır. Sonra Babasını gizlice bulup, hastaneden çıkmıştır. Babasının gizli hayatına, annesinin kıskanç ve fazla koruyucu haline şahit olmuştur.

M.D. ile erkek kardeşi arasında, ilgi görülmüştür. M.D. "babamla aramızda ilgi olmadı" demiştir. Anne aksine çok ilgili imiş. Oğlunun

Homoseksüel ilgisi olduğunu biliyormuş. M.D. Hasta oluyor. Derdini doktora anlatmaya çalışıyormuş.

1972 - 1973 - 1974 yıllarında her şey karışmıştır. İzdırıklı bir yaşam sürmüştür. Tedavi amacıyla, cinsinin değiştirilmesini istemiştir. Hezeyan mistik nitelikli şekilde gelişmiş, Psikolojik testlerle saptanmış (54).

1977 yılında M.D. Akıl hastanesinden ailesinin izniyle çıkmış Cantal'da bir evde annesiyle kalmışlardır. Orada Dr. Lablaque ve Blachom'a muayene olmuş, 1978 de Aurillac Akıl Hastanesine yatırılmıştır.

M. D. iki genç komşusu ile cinsel temas etmek istemiş, nişanlanmıştır. Çeşitli köylü muamelelerine maruz kalmış, depresyon ve antisosyal hareketlerin risklerini mukayese imkânını bulmuştur.

Hastaneden çıkarılınca, takip edilmiş, tekrar yatırılmış. Şehre gitmiştir. Orada Homoseksüel yerlere devamına engel olunamamıştır.

1977 - 1979 yıllarında kuvvetli bir sosyalizasyon olmuş. Bu hal erkek cinsin daha fazla erotizasyonuna neden teşkil etmiş. Önce hastabakıcı, sonra sokaktan bir adam bulmuştur. Kişi gittikçe fazla homoseksüel eylem yapmış, sevdiği erkeğe karşı uyarıcı kuvvetli hareket yapıyormuş. M. D. de, birden dişileşme gelişmiş, karşı cinse istek duymuş. Bu şekilde anatomik seksin ilgisini istiyormuş, tecavüzkâr hareketlerde de bulunmuştur. Histerik tutum, bu ilgileri kolaylaştırmıştır. Rorschach testleri aralıklı yapıp karşılaştırılmış, seksüel atılımında inhibisyon bulunmuştur. Diğer taraftan M.D. de yavaş yavaş yerleşen nevroz oluşmuş, psikotik bir gelişme göstermiştir. M.D. Koket bir kişi haline kelmıştır. Flort esnasında aşk sahneleri yapmış, bunlar kısa süreli olmuştur. Narsizm arkasında, homoseksüel ilgi bulunmuştur. 25 Ağustos 1979 da hastaneden çıkmıştır. Aynı şekilde yaşamaktaymış. 1979 yılı sonunda M.D. diğer bir şehre gidip otelcilik kursu görmüştür. Bu kursla, homoseksüel eylemlerini kolayca sağlamıştır.

Bu vak'ada Transeksüel tanımı uzun bir süre almıştır. Şahıs Kastasyon yaptırarak mutlu olmuştur.

IV — Tedavi Problemleri: Tedavi konusu üzerinde kısaca durmak yararlı olacaktır. Tedavi Transseksüalizmin, teorik anlamlarını ortaya daha belirli şekilde çıkmasını, yarar sağlanması nedeniyle, uygulamasında sakınca bulunmadığını isbat etmektedir. Tedavi bakımından iki önemli durum söz konusudur (18, 33, 37, 39).

A — Transseksüalist oyunu içine girmek ve kişi isteği ile meşgul olarak, onu mutlu etmek, tedavinin birinci yoludur. Bu yol esasen illegal

şekilde hareket eden, genellikle, Travesti halinde bulunan kişiye, bu tutumdan vazgeçmesi kadın gibi giyinmemesi önerilir. Bu durumda medeni hal değişmesi, kıyafetin düzeltilmesi, kimlik kartı, evlenme eylemi, çocuk kabul etme gibi haller söz konusu olur. Genellikle Transeksüel kişi, bu eylemleri yapmaktan geri kalmamakda ve hormonal bir tedavi istemektedir. J. Accord vakalarının hepsinde, yüksek dozda hormon tedavisi yapılmıştır. Yüksek dozda yapılan hormon tedavisi, birden kesilince, kişide fizik ve ruhsal bakımdan bozukluklar husule gelmiş, göğüste ağrılar olmuş ve arızalar ve bilhassa ruhsal nitelikli anksiyete, irritabilite, karakter değişikliği, nevrotik belirtiler meydana gelmiştir. Hormon tedavisinin etkili olduğu kabul edilmekle beraber, arızı durumu da göze alınmalıdır. Tedavilerin en iyisi olarak hormon tedavisini kabul etmelidir. Allen vakaların büyük bir kısmında, hormon tedavisi yapıldığını söylemiştir. Karşıt hormonlar tarafından yapılan Transeksüel tedavisi yararlı görülmüştür. Fakat Transeksüalistlerin çoğu tedavi şeklini beğenip tutmamışlardır. Ameliyat şeklindeki müdahaleleri tercih etmişlerdir. Dış genital organ değiştirilmesi, bilhassa kadın olmak isteyenlerce, arzu edilmektedir. J. Accord'ın iki vakasında burun düzeltilmiş, bir vakasında kollardaki kas kitlelerine ameliyat yapılmıştır. Bu vakalarda, en çok istenen şey dış genital organlara müdahale teklifi, tam bir şekilde dişilik yapısına sahip olma isteği, kastrasyon yapılması, penisin kesilmesi, scrotom'un (torbaların) ameliyatla alınması artifisiyel, yapay bir vagina meydana getirilmesi olmuştur. Bu vakaların hiç birisinde plastik müdahale, ameliyat yapılmamıştır. Literatürde ameliyat yapılan olgular mevcuttur. Kendi kendine, hastalar tarafından yapılan vahşiyane otomütilyasyon olguları bulunmaktadır. Yazarlar bu eylemleri yapan kişilerin hallerine karşı duydukları acıma hissini bildirmektedirler. Gerçekten bu kişilerin durumları önemli ruhsal problemleri oluşturmaktadır. Bazı yazarlar, ameliyat yaparak memnuniyet verici sonuçlar almışlardır (Binder, Abraham, Aubert, Steck, Riggensbach, Benjamin). Bu ameliyatlara ekseriya Burger ve Prinz'in belirttikleri gibi, Travest olan kişilerin şirürjikal müdahaleyi genellikle istemektedirler. Bu arzu o kadar kuvvetlenirki, karşı koymak olanak dışı kalır. Ameliyat yapılmazsa, kişide mutsuzluk egemen olur. Bu konuda kendini savunma yeteneği kuvvetlenir. Ayrıca kişi tecavüz edici, agresif hal göstermekte, psikotik gelişim veya Homoseksüel eğilim de hakim olmaktadır. Allen 1973 de, Trasseksüalizmin önemli bir problem olduğunu, yalnız cerrahi müdahale ile düzelemeyeceğini söylemiştir. Ortaya çıkan problemin, basit bir konu olmadığını ısrarla belirtmiştir. Çeşitli kısıtlamalar, hatta düzenli prensip kararlarının bulunmaları gerek-

mektedir. Transeksüel gurupları genellikle, çeşitli heterojen kişilerden oluşan guruplardır. Her olguda biyofizyolojik verilere göre, kişinin ruhsal derinliklerine inmek lâzımdır. Ruhsal gelişmede aile durumu, sosyal durum, kişi geçmişinin etgili buldukları kabul edilmiştir. Sosyal orijin, entellektüel seviye, sosyo kültürel durum, yaş, belirtinin ortaya çıkış zamanı, J. Accard'ın vak'alarında, bir yaşam tipi ile sınırlı karakter göstermiştir. Teknik plânda, müdahale yapmak için, kişinin yaşını, hormonal durumunu, hormonların ne derece etkili olduğunu saptamak gereklidir. Nihayet kişiye mutluluk verecek sosyal ve entellektüel, yasal durumlarında araştırılmaları zorunludur. Bu hususlar hakkında bilgi almak çok defa güç ve alınan bilgiler yetersiz olurlar. Belki tüm araştırma sonunda, ancak kişinin uyumluluk veya uyumsuzluğu hakkında bilgi alınabilir.

B — Yukarıdaki hususlardan ayrı ve karşıt olarak, akıl hekimleri çeşitli fikirler yürütebilirler. Gerçek olan husus ise palyatif tedavilerin memnuniyet verici yönü olmamasıdır. Kıl çıkaran hormonların başarısızlığı, ruhsal mücadelenin şiddetlenmesi, şimik (nöroleptikler) veya biyolojik tedavilerin etgisizlikleri görülür. J. Accard'ın bir vak'asında elektroşok, bir vak'asında da epilepsi kürü uygulaması yararlı olmuştur. Geriye psikoterapik metodlar kalıyor. Dasein analizi Boss'ın vak'asında fayda vermemiştir. Yarar sağlamayan basit psikoterapi inspirasyon analitik, psikodrem metodlarının, Alby tarafından, pek az başarı ile uygulandığı bildirilmiştir. Stoller çocukları tedavi, etmiştir. Yazar, bu tedavinin 5-6 yaşında olan çocuklara, erken yapınca iyi geldiğini bildirmiştir. Bu konuda, yazarların genel kanaati, Pronostığın, şifanın, genellikle kısıtlı bir halde olduğu şeklindedir. Hakikaten terapötik, psikiyatrik mutad tedaviler psikolojik mücadeleye akis yapar. Yapılan tedaviler semptomatik, belirtilere has nitelikte kalırlar. Fakat psikolojik eğilim, affektif fikir doğrultusunu, pek az etgilenir (49).

(Kısım II Gelecek Sayıda)